

DANSEM LEDUCACIÓ

PROJECTE EDUCATIU DANSA!

ISLAS BALEARES

FICHA TÉCNICA DEL PROYECTO

CANDIDATURA: 1926

CATEGORÍA: B - ESO

TEMÁTICAS: Desarrollo Personal / Inteligencia emocional, Interculturalidad / Atención a la diversidad, Integración de Alumnado con riesgo de exclusión social

Centro educativo: IES Xarc

Tipología: público

Localidad: Santa Eulària des Riu

Provincia: Baleares

Total alumnado: 699

Total docentes: 75

Nº total centros participantes: 4

Otros centros participantes: CEIP Sant Ciriac, CEIP Santa Gertrudis, CEIP sOlivera

Nº total autores proyecto: 2

Autor representante: Victoria Alemany Franch

Coautores: Honorat Trencó Ballester

Web o blog del proyecto (si tiene):

FICHA DESCRIPTIVA DEL PROYECTO

1. DATOS DEL PROYECTO

<p>Alumnado participante</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ed. Infantil: 22 - Ed. Primaria: 100 - Ed. Especial (enseñanza básica): 0 - ESO: 37 - Bachillerato: 30 - CFGM: 0 - PCPI: 0 - PTVA: 0 - Otros: 0
<p>Otros agentes participantes</p>	<p>Profesorado:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ed. Infantil: 1 - Ed. Primaria: 4 - Ed. Secundaria: 2 - Ed. Especial: 0 <p>Madres y padres:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ed. Infantil: 10 - Ed. Primaria: 30 - Ed. Secundaria: 0 - Ed. Especial: 0 <p>Personal del centro: 0</p> <p>Otros: 0</p>

Descripción y grado de participación de las familias implicadas directamente en el proyecto

Al projecte Dansa! les famílies van participar als tallers de confecció del vestuari, als diferents centres. Les mares d'infantil van participar en diferents sessions de DANSA!

Una de les àvies va fer els patrons i va dirigir els tallers de costura (Vicenta Franch)

Una mare és la dissenyadora del vestuari.

Un pare, Fernando Monge, és el director del documental que recull l'experiència.

Totes les famílies ens han acompanyat als assajos, a l'estrena de Dansa! i a l'estrena del documental.

Descripción y grado de implicación del resto de la comunidad educativa (profesorado, personal del centro)

Al projecte que explica el documental, la implicació del professorat va ser total. Els tutors dels grups participants van col·laborar ajudant als assajos, amb tasques d'organització: drets dimatge, reunions amb els pares i mares, reserves dels espais de treball. Els diferents equips directius van facilitar el

treball a cada centre. Les monitores del grup de teatre de persones amb necessitats educatives especials van participar a l'espectacle i ens van ajudar amb les sessions de treball.

Extensión del proyecto fuera del ámbito escolar: relación con otros centros, participación de voluntariado, colaboración con otras instituciones y organizaciones comunitarias

Al projecte Dansa!, tal com enregistra el documental, van participar un centre de secundària, (IES Xarc), tres centres d'infantil i primària (CEIP Sant Ciriac, CEIP s'Olivera i CEIP Santa Gertrudis.

Ajuntament de Santa Eulària del Riu.

Associació teatral de persones amb discapacitat "VA POR USTEDES"

Soprano Romana, que va participar de forma altruista.

2. DESCRIPCIÓN

Resumen /Extracto del proyecto

El documental DANSA! i la seva aplicació didàctica 'DANSEM LEDUCACIÓ', són el resultat d'haver enregistrat el projecte educatiu intercentres 'DANSA!' basat en l'expressió corporal, la dansa i la música per a educar.

Tant el documental com la seva aplicació didàctica, tenen com a objectiu difondre més de les arts escèniques a l'aula com a recurs educatiu integrador, innovador i potenciador de la creativitat i del treball en equip, atenent a les emocions i al creixement personal.

Área/s curricular/es que abarca el proyecto

Expressió Corporal

Música

Educació plàstica i visual

Teatre

Literatura

Contexto del proyecto. Descripción del centro educativo y su entorno

El municipi de Santa Eulària des Riu subita a l'illa d'Eivissa, al costat de la mar. Municipi turístic que ha vist incrementada la seva població els darrers anys de manera molt significativa. Segons dades publicades pel Diari de Ibiza al març de 2007, la seva població actual és de 27152 habitants. El 32 % ha nascut a la Península i un 23% prové de països estrangers. El nostre centre compta al curs 2007-08 amb alumnat procedent de 24 països estrangers diferents. El 43% dels pares tenen estudis secundaris, el 13% universitaris, el 34% primaris i el 10% no en tenen. El 49% de les mares tenen estudis secundaris, el 14% universitaris, el 31% primaris i el 6% no en tenen. El centre es relaciona de forma estreta amb l'ajuntament del poble, també amb els centres de primària del municipi. Collorem anualment amb la ONCE, desenvolupant el programa 'ANTIFAÇ I RODES' i també amb

SAVE THE CHILDREN o amb ACCIÓN CONTRA EL HAMBRE, de forma puntual (curses). El centre té una comissió de convivència.

Justificación y/o antecedentes del proyecto

Quan ens plantejàrem Dansa! teníem molt clar perquè ho feiem. Per a nosaltres, l'art escènic (dansa, teatre i música) és l'instrument més complet per a educar, o sigui, per a ajudar a desenvolupar la personalitat de l'alumnat, de la persona. I ho sabem perquè duquem uns anys veient-ho, dia a dia, curs a curs en la pell dels nostres aprenents i en la nostra pròpia a les optatives d'expressió i teatre que impartim.

El projecte va sorgir del documental berlinès del 2003 'Esto es ritmo!Una clase de baile puede cambiar tu vida' Ens el vam apropiari i vam crear el nostre propi projecte.

Enregistrar el projecte 'DANSA!' i convertir-se, posteriorment, en un documental , ens dona l'oportunitat de promocionar les arts escèniques com a recurs didàctic i això és el que pretenem estructurar a l'aplicació didàctica 'DANSEM LEDUCACIÓ'. Els dos documents es complementen i trobem que poden resultar encoratjadors per als docents, tant per aplicar aquest treball a l'aula com per a generar nous projectes.

Objetivo general del proyecto

Prendre consciència del cos
Conèixer les possibilitats expressives del cos
Potenciar l'atenció, la concentració i la memòria
Promoure el pensament crític, tolerant i estratègic
Desenvolupar la creativitat i la imaginació
Autoconèixer-se i autorealitzar-se
Afavorir l'autonomia i la iniciativa
Afavorir la flexibilitat i l'adaptació a situacions noves
Facilitar la sensibilitat i les emocions
Enfrontar-se a les pors, complexes, superant-les o aprendre a conviure-hi
Afavorir la confiança en si mateix i en el grup
Desenvolupar habilitats socials per a treballar en grup
Desenvolupar les habilitats per a percebre a l'altra persona
Conscienciar l'alumnat en la societat que viu
Entendre la diversitat cultural i humana
Desenvolupar valors com la solidaritat, la cooperació i la tolerància
Ajudar a cohesionar socialment i resoldre problemes grupals
Entendre i enfrontar-se a prejudicis derivats de diferències i estereotips sexuals, racials
Possibilitar un punt de trobada inter i multigeneracional.

Objetivos específicos

2-5 anys
Moure's de manera bàsica
Aconseguir una bona orientació espacial i temporal

Crear realitats imaginàries
Potenciar la imitació
Millorar la percepció espaciotemporal
Desenvolupar el pensament simbòlic
Usar signes i símbols
Expressar les emocions
6-12 anys
Potenciar la seguretat motora i psicològica
Dominar el cos
Consolidar les estructures espacials, temporals i socials
Potenciar l'atenció i l'observació
Conèixer punts de vista de la realitat diferents als propis
Conèixer-se i valorar-se
Millorar l'expressió emocional
12-21 anys
Treballar els estereotips físics per a transformar-los
Expressar la seva identitat
Potenciar la seguretat personal, familiar i social
Ecoltar les emocions, comprendre-les i gestionar-les
Conèixer-se i acceptar-se
Conèixer els altres i acceptar-los
Compartir experiències amb un grup d'iguals
Empatitzar amb el grup
Acceptar les diferències.
Potenciar les habilitats socials.
Saber resoldre conflictes grupals

Valores prosociales que se transmiten en el proyecto (respeto, solidaridad, igualdad, etc.)

Respectar les actuacions pròpies i les dels altres
Respectar i valorar les diferències personals
Integrar
Desenvolupar habilitats socials per a treballar en grup
Desenvolupar les habilitats per a percebre a l'altra persona
Conscienciar l'alumnat en la societat que viu
Entendre la diversitat cultural i humana
Desenvolupar valors com la solidaritat, la cooperació i la tolerància
Ajudar a cohesionar socialment i resoldre problemes grupals
Enriquir la visió del món

¿El proyecto contempla la prevención de comportamientos de riesgo social? ¿Cuáles?

Ocupar el temps docent amb la dansa i la música (amb una ocupació de temps lliure saludable prevenim conductes adictives)

Respectar-se a si mateix, daquesta manera podem respectar als altres (no importa el sexe, ni raça, ni orientació sexual)

Valorar l'expressió artística

¿El proyecto realiza un trabajo específico con población en situación de riesgo o desfavorecida?

Treballar amb persones amb discapacitat mental i física.

Integrar aquestes persones amb els diferents grups d'alumnat

Valorar les capacitats i les actituds de les persones amb discapacitat mental i física

Ajudar-se els uns als altres.

Eliminar els prejudicis mentals existents cap a la diferència.

Integrar a tot tipus d'alumnat en el treball

Integrar a persones d'altres capacitats

3. METODOLOGÍA y EVALUACIÓN

Metodología y estructura (indicar si se aplica alguna metodología innovadora)

Metodologia ISI (metodologia de les finestres obertes). La creativitat. Desenvolupar la creativitat i la imaginació

En qualsevol procés creatiu es fan i desfan camins constantment. Si el procés, a més a més, afecta al cos relacionat amb el moviment, el feedback és constant i immediat. Tot et passa per la pell. Al projecte Dansa!, per la gran quantitat de participants, ens vam adonar ràpidament que, a cada reajust es repetia la mateixa frase: ?I si ho feim..., i si afegim..., i si ?..?.

Aviat tothom parlava del ISI com a mètode. Era menester que aparegueren ISIs per a continuar.

Metodologia activa. Improvisació. Dansa. Afavorir l'autonomia i la iniciativa

Metodologia centrada en els interessos de l'alumnat. Comunicació d'idees, sentiments i emocions.

Enfrontar-se a les pors, complexes, superant-les o aprendre a conviure-hi

Afavorir la confiança en si mateix i en el grup

Metodologia individualitzada. Creació personal adequada al nivell individual. Millorar autoconcepte i autoestima

Metodologia basada en el grup. Compromís amb el gran grup. Desenvolupar habilitats socials per a treballar en grup

Metodologia descentralitzada. Autonomia plena per a decidir les activitats. Desenvolupar el pensament crític.

Metodologia lúdica. Jocs. Aprendre jugant. Expressar-se sense judicis de valor. Una metodologia de escolta atenta. Latència. El silenci. La concentració. Potenciar latència, la concentració i la memòria

Actividades realizadas

Activitats de posada en marxa: tota activitat necessita d'una preparació, física, mental i emocional en el cas de les arts escèniques, ja que la matèria prima amb què es tracta, la persona, utilitza el cos, la ment i les emocions per a desenvolupar el seu procés accional, reflexiu i expressiu. Exemple: El gladiador, Per parelles, han d'aconseguir tocar les espatlles, els malucs i els genolls del company, i

ahora, que no els toquin aquestes parts del cos. No està permès aturar els cops del contrari, sinó esquivar-los.

Activitats de cohesió grupal: cal confiar en les nostres possibilitats i després en les persones que ens acompanyen en el viatge, en l'experiència. Exemple: El ceg i el llatzer: Per parelles, A guia a B, que anirà a cegues. Canvi de rol.

Activitats d'atenció. Quan el treball d'observació se centra en allò més general

Activitats de concentració. Quan el treball d'observació se centra en allò més concret. Exemple: Dansa allunyada: Per parelles, ben allunyades a l'espai. Només contacte visual

Considerem que l'observació és una font d'aprenentatge molt útil i que s'ha de practicar i fer-ne conscients, a l'alumnat, de la seua importància en qualsevol aspecte vital

Activitats d'emocions. es treballen les emocions més bàsiques i les diverses intensitats. Exemple: En cercle, un alumne surt al centre i adopta una postura estàtica segons l'emoció que ha expressat el professorat. Un company surt al centre, observa al que havia sortit i complementa la imatge

Activitats de dansa lliure. Moviments dansats basats en l'observació de la natura (Isidora Duncan). Moviments naturals que es converteixen en dansa. Exemple: L'alga arrelada, Per parelles, la parella és la mar que et dona petits impulsos, l'alga arrelada, peus a terra (ancorats). Tots els moviments passaran per la cintura pèlvica.

Taller de haikús: expressió poètica de les emocions induïda per la música del projecte Dansa!
Exemple: L'hivern es molt verd/ L'elefant angustiat gira/ La nit vaig al llit dormint

¿Existen criterios y herramientas de evaluación?

Si

En caso afirmativo. Indica los criterios y herramientas utilizadas

Motiva suficientment perquè pugui participar adequadament?

Planifica activitats adequades als nostres interessos?

Les explicacions que dóna són clares i relacionades amb el contingut treballat?

Dirigeix l'activitat fins a un punt, després deixa que autònomament la seguim i aprenem segons les nostres expectatives i ritmes?

Tenim a l'aula el material adequat per a desenvolupar les activitats proposades?

Puntuació 1, 2, 3, 4, 5. Exemple de graella quantitativa per a valorar el treball del professorat.

1. El grup està cohesionat?
2. Es pot treballar amb desinhibició i respecte ?
3. He entès l'objectiu de la sessió?
4. He gaudit amb les activitats proposades?
5. Mhan resultat estimulants?
6. Shan adequat a l'objectiu de la sessió?
7. He sabut valorar les actuacions dels/les altres?
8. El/la professor/a ha deixat espai per a la creació pròpia?
9. He trobat dificultats? Mhan ajudat a superar-les?(el/la professor/a o companys/es).
10. He participat de forma activa a la sessió?
11. Vull afegir el meu comentari personal què és:

sí, no, Millorable. Exemple d'autoavaluació de l'alumnat sobre el procés.

Les pintades

Es col·loca a la paret de l'aula un paper continu, on es van escrivint les opinions sobre el taller, el grup, el professor, dubtes, qüestions... També s'hi van escrivint les contestacions a les demandes o a les observacions escrites al full. Exemple d'avaluació creativa per a valorar el procés i resultats.

Les carícies. En cercle, en veu alta, es comenten els aspectes positius dels companys i del professorat. Exemple d'avaluació creativa per a coavaluar.

Reconocimientos y ayudas: premios, subvenciones, instituciones colaboradoras...

Subvenció de l'Ajuntament de Santa Eulària: desplaçaments dels grups per als assajos, vestuari i lloguer de l'Auditori del Palau de Congressos d'Eivissa per a la representació de l'espectacle. No hem presentat el projecte en cap premi fins ara.

4. CALENDARIZACIÓN y CONCLUSIONES

Curso/s que lleva en ejecución este proyecto

Cursos 2012-2013.

Realització del projecte Dansa! als diferents centres educatius i a l'Associació Grupo de Teatro Va por Ustedes. Durant aquest curs es van realitzar tots els contactes per a dissenyar el projecte: pares i mares, escoles, patronat de música, escoles municipals de música de Santa Eulària i Ajuntament de Santa Eulària.

Durant el segon i tercer trimestre es van realitzar les sessions d'expressió corporal i dansa als diferents centres educatius. amb cada grup treballàvem una hora i mitja setmanal. En cap de setmana es realitzaven les sessions conjuntes amb la totalitat dels alumnes.

Durant tot aquest procés es van realitzar enregistraments de diferents sessions que han donat com a resultat el documental Dansa! i l'aplicació didàctica Dansem l'educació!

Curs 2013-2014

Edició del documental.

Elaboració de l'aplicació didàctica "Dansem l'educació".

Presentació del documental "Dansa!" al cinema.

Documental-col·loqui al Club Diario de Ibiza adreçat a professionals de l'educació.

Curs 2014-2015

Està previst realitzar un curs de formació permanent del professorat al Centre de Professors i Recursos d'Eivissa i Formentera, amb la intenció de continuar generant projectes intercentres, així com formar el professorat amb tècniques relacionades amb les arts escèniques com a recurs educatiu.

Lajuntament de Santa Eulària publicarà l'aplicació didàctica "Dansem l'educació" així com el documental "Dansa!" en format llibre-dvd.

Calendarización curso 2013/2014

Edició del documental 'DANSA!' doctubre de 2013 a abril de 2014.
Elaboració de l'aplicació didàctica 'Dansem l'educació' de setembre de 2013 a maig de 2014.
Presentació del Documental 'Dansa!' al cinema 'Teatre Espanya' de Santa Eulària 30 d'abril.
Documental-col·loqui al Club Diario de Ibiza adreçat a professionals de l'educació 21 de maig.

Conclusiones y valoración de los primeros resultados obtenidos

El grau de satisfacció de tots els agents implicats és molt elevat. L'alumnat va acabar encantat després del procés i del resultat. Els pares i mares varen expressar la seua sorpresa i admiració del treball realitzat, tant a l'espectacle en directe, com posteriorment, amb el documental Dansa! Contiuem rebent tant felicitacions com encoratjaments dels pares i mares, professorat, Ajuntament de Santa Eulària i, sobretot, de l'alumnat perquè continuem amb aquest treball.

Les propostes de millora les podem concretar a nivell organitzatiu. Tot el procés de treball es va realitzar en horari curricular de l'alumnat i en el temps lliure dels autors del projecte, realitzant nou hores extra de treball setmanal que compaginaven amb la seva docència als diferents centres en què treballaven.

La satisfacció va ser molt gran, però el nivell de fatiga i les conseqüències per a la conciliació en la vida familiar no es poden allargar en el temps. Per això, la nostra proposta de millora és formar a professorat que treballi conjuntament amb nosaltres per a poder continuar desenvolupant projectes intercentres que permeten l'aprenentatge entre iguals i que obrin l'educació a l'entorn més pròxim.

El projecte Dansa! així com el documental ha tingut una gran repercussió en els mitjans de comunicació locals, amb unes crítiques molt positives.

Us oferim alguns comentaris de l'alumnat, pares i mares i professorat que inclouen a l'aplicació didàctica del documental.

'Per a mi lo de dansa va ser una experiència que va ser única en tota la meua vida perquè vaig fer dansa amb l'ajuda del grup de discapacitats VA POR USTEDES i també ens varen ajudar els de l'institut Xarc i Magrada perquè vam sortir en la televisió i al periòdic.' Yalilé, alumna de tercer del CEIP s'Olivera.

' Muchas gracias Vicki y Honorat, personas como vosotros nos hacen darnos cuenta de que si hacemos las cosas de corazón y con esfuerzo, todo es posible.'

Lissette Gurckel, disenyadora del vestuari i mare de n'Aroha, ballarina de tercer.